

Høringssvar – forslag til midlertidig endring i utlendingsloven (beredskapshjemmel for å kunne pålegge kommuner å etablere og drifte et midlertidig innkvarteringstilbud til asylsøkere mv.)

Huseierne er en uavhengig forbrukerorganisasjon for landets boligeiere med 275.000 medlemmer over hele landet. Om lag 10 prosent av alle landets husholdninger er medlemmer i Huseierne. Medlemmene bor i enebolig, rekkehus, leilighet, sameier og borettslag. Huseierne arbeider for at flest mulig kan eie og ta vare på sitt eget hjem og verner om den norske boligmodellen.

Departementet foreslår en midlertidig beredskapsbestemmelse i utl. § 95 a, som innebærer at statsforvalteren i en krisesituasjon med ekstraordinært høye ankomster av personer som søker beskyttelse (asyl) kan pålegge kommuner å etablere og drifte et midlertidig innkvarteringstilbud til asylsøkere.

Forslaget innebærer at man i størst mulig grad, som i dag, skal basere seg på frivillighet. Det innebærer at UDI i samråd med statsforvalteren, for eksempel kan innlede et samarbeid med kommuner som har haller, lagerbygninger eller annen bygningsmasse tilgjengelig, og som kan benytte slike fasiliteter og nødvendige ressurser for å dekke et akutt behov for midlertidig innkvartering frem til UDI igjen er i stand til å innkvartere asylsøkerne.

Skulle dette ikke dekke behovet, åpner forslaget for at statsforvalteren i forskrift kan gis myndighet til å pålegge kommunene å etablere og drifte et midlertidig innkvarteringstilbud i en krisesituasjon med ekstraordinært høye ankomster av asylsøkere, der dette er nødvendig for å kunne oppfylle statens plikt til å tilby innkvartering. Man ønsker altså å unngå at staten i en akutt og ekstraordinær situasjon risikere at lokale interesser settes foran viktige samfunnsmessige interesser, med den følge at staten ikke overholder plikten til å gi et lovpålagt innkvarteringstilbud til asylsøkere.

Når forskriftshjemmelen er tatt i bruk, kan statsforvalteren etter lovforslagets tredje ledd utøve rekvireringsrett for fast eiendom etter bestemmelsene i sivilbeskyttelsesloven kapittel VII og forskrift 14. februar 2022 om sivilforsvaret kapittel 8.

Det foreslås en rett til rekvirering av bruksrett eller annen særlig rådighet over fast eiendom. Av Høringsnotatet fremgår det at ekspropriasjon neppe er nødvendig, men at det kan bli aktuelt å rekvirere en midlertidig bruksrett til privat eiendom. Av aktuelle lokaliteter i den enkelte kommune nevnes som eksempel idrettshaller, konsertlokaler og liknende. Det skal tilstrebes at bygningsmasse som benyttes til innkvarteringsformål er utformet på en helsemessig tilfredsstillende måte.

Huseierne

Huseierne mener det må komme klart frem at forslaget ikke åpner for å rekvirere folks boliger og fritidsboliger for å fylle statens forpliktelser til å ta imot og huse asylsøkere.

Vennlig hilsen

Morten Andreas Meyer (sign.)

Generalsekretær, Huseierne